

Forensisch psychiatrisch toezicht (fpt)

Een verantwoorde terugkeer van tbs-gestelden in de maatschappij vraagt om een zichtbare en doortastende samenwerking tussen de drie reclasseringsorganisaties (3RO) en de forensische behandelklinieken. Het forensisch psychiatrisch toezicht (fpt) is dé werkwijze die bijdraagt aan die verantwoorde terugkeer. Met fpt wordt samen met ketenpartners vorm gegeven aan de geleidelijke terugkeer van tbs-gestelden. De samenwerking betreft alle beslissingen over de benodigde behandeling, begeleiding en toezicht.

Reclasseringstoezicht tbs-gestelden

Het reclasseringstoezicht bestaat uit het controleren of de cliënt de opgelegde voorwaarden nakomt, het signaleren van dreigende overtreding, het stimuleren en motiveren van de cliënt om zich aan de voorwaarden te houden en het begeleiden van de cliënt bij de aanpak van criminogene factoren zoals huisvesting, financiën, contacten, werk en zinvolle dagbesteding. De 3RO begeleiden jaarlijks circa 959 tbs-gestelden bij resocialisatie. Gemiddeld duurt een dergelijk toezicht 22 maanden.

Rapportages tbs-trajecten

De reclassering adviseert forensische behandelklinieken en de rechterlijke macht over de tbs-trajecten. Bijvoorbeeld over de voorwaarden waaronder eventueel proefverlof kan worden

verleend of over de voorwaarden waaronder een eventuele voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging kan plaatsvinden. In deze rapporten is onder meer aandacht voor het recidiverisico en wat er nodig is om de eventuele risico's te beperken. Wanneer er sprake is van proefverlof of van een voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging dan informeert de reclassering haar opdrachtgever middels voortgangsrapportages.

Forensisch psychiatrisch toezicht

Fpt is een intensieve, multidisciplinaire samenwerking tussen de forensische behandelklinieken en de reclassering bij de uitstroom van tbs-gestelden vanaf de periode van de opbouw van vrijheden tot en met de voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging. Bij fpt worden de taken en verantwoor-

Ketensamenwerking in het kader van forensisch psychiatrisch toezicht (fpt) is onontbeerlijk in het resocialisatietraject van de tbs-gestelde.

delijkheden tussen de beide partijen geleidelijk overgedragen. De reclassering voegt in tijdens de eindfase van de behandeling. De forensische behandelkliniek blijft betrokken tijdens de uitstroom en draagt de verantwoordelijkheid geleidelijk over, waardoor de forensisch psychiatrische expertise geborgd blijft.

Uitgangspunten fpt:

- Geleidelijke overgang van 'binnen' naar 'buiten'.
- Gezamenlijke verantwoordelijkheid.
- Delen van de forensische expertise.
- Versnelling doorstroom van de tbs-gestelde.
- Vermindering kans op recidive.
- Vergroten maatschappelijke veiligheid.

De reclassering en forensische behandelkliniek werken tijdens de gehele looptijd van het uitstroomtraject van de tbs-gestelde samen: van transmuraal verlof tot de beëindiging van de tbs-maatregel. De informatie-uitwisseling is vastgelegd in een driepartijen-overeenkomst.

Tbs-modaliteit	2013	2014	2015
Tbs met voorwaarden	249	269	285
Tbs transmurale fase	189	204	257
Tbs proefverlof	99	78	95
Tbs voorwaardelijke beëindiging verpleging	320	405	426
Totaal	857	956	1063

Figuur 1: deze tabel geeft per tbs-vorm (modaliteit) weer hoeveel mensen er in een bepaald jaar zijn begeleid door de reclassering.

	Intramurale resocialisatie fase	Transmurale fase	Extramurale fase		Beëindiging tbs
Juridische verantwoordelijkheid	forensische behandelkliniek	forensische behandelkliniek	forensische behandelkliniek	OM	
Uitvoeringsverantwoordelijkheid	forensische behandelkliniek	forensische behandelkliniek	reclassering	reclassering	
Verlofvorm/fase tbs	(on)begeleid	transmuraal	proefverlof	voorwaardelijke beëindiging	
Forensisch Psychiatrisch Toezicht	reclassering en forensische behandelkliniek				

figuur 2: Schema fpt

Werkwijze fpt

► Contactfunctionaris 3RO: initieert/onderhoudt de samenwerking tussen forensische behandelkliniek en reclassering, is aanspreekpunt voor meldingen vanuit de klinieken, denkt vanuit reclasseringsoogpunt mee over het resocialisatieplan en de wenselijke vorm van uitstroom, is verantwoordelijk voor een optimale en soepele overdracht van de tbs-er vanuit de kliniek naar de reclassering.

► Tbs-taakspecialist: wegens het specifieke karakter van het reclasseringsadvies en toezicht op tbs-gestelden werkt de reclassering met de taakspecialisatie tbs. De tbs-taakspecialist beschikt over specifieke kennis en competenties op het terrein van tbs, zoals kennis over risicomanagement, psychopathologie en tbs-wetgeving.

► Tbs Casus Overleg (TCO): is het overlegorgaan waar de reclassering tbs-casuïstiek, risicotaxatie en de inhoud van het toezicht toetst, bijstelt en borgt. Aan het TCO is tevens een psychiater en/ of een psycholoog verbonden.

► Duo-begeleiding: bij alle tbs-toezichten is duo-begeleiding van toepassing. Dit betekent dat twee reclasseringswerkers samen het toezicht op de tbs-gestelde ter hand nemen.

